

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

від 06.01.2022

Київ

№ 2

Про затвердження Узагальнюючої податкової консультації щодо оподаткування доходів фізичних осіб, одержаних від ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи

Відповідно до пункту 52.6 статті 52 глави 3 розділу II Податкового кодексу України, Порядку надання узагальнюючих податкових консультацій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 27 вересня 2017 року № 811, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 13 жовтня 2017 року за № 1266/31134,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Узагальнюючу податкову консультацію щодо оподаткування доходів фізичних осіб, одержаних від ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 14 травня 2021 року № 265 «Про затвердження Узагальнюючої податкової консультації щодо оподаткування доходів фізичних осіб, одержаних від ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи».

3. Департаменту податкової політики в установленому порядку забезпечити оприлюднення цього наказу на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України.

4. Податкові консультації застосовувати у частині, що не суперечать цій Узагальнюючій податковій консультації.

5. Голові Державної податкової служби України довести цей наказ до відома відповідних підрозділів Державної податкової служби України та територіальних органів Державної податкової служби України.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Воробей С. І. та Голову Державної податкової служби України.

В. о. Міністра

Денис УЛЮТІН

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів
України

06 січня 2022 року № 2

**Узагальнююча податкова консультація
щодо оподаткування доходів фізичних осіб, одержаних від ліквідації
(припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без
статусу юридичної особи**

Законом України від 16 січня 2020 року № 466-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» (далі – Закон № 466), з урахуванням змін та доповнень, внесених Законами України від 14 липня 2020 року № 786-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо функціонування електронного кабінету та спрощення роботи фізичних осіб – підприємців» (далі – Закон № 786) та від 17 грудня 2020 року № 1117-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збору даних та інформації, необхідних для декларування окремих об'єктів оподаткування» (далі – Закон № 1117), Законом України від 15 червня 2021 року № 1539-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження одноразового (спеціального) добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету» (далі – Закон № 1539) запроваджено зміни та доповнення до Податкового кодексу України (далі – Кодекс), що стосуються оподаткування доходів фізичних осіб, одержаних від ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи.

Відповідно до пункту 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу, який запроваджено Законом № 786 з 8 серпня 2020 року, тимчасово до складу загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку на доходи фізичних осіб за 2020 – 2021 податкові (звітні) періоди не включаються доходи у вигляді доходів у грошовій та/або іншій майновій формі, отримані внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи платником податків:

1) акціонером (учасником, партнером, пайовиком, засновником, контролюючою особою) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи у разі дотримання усіх таких умов:

процедура ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи розпочата не раніше 1 січня 2020 року та завершена не пізніше 31 грудня 2021 року;

платник податків подав до контролюючого органу одночасно з податковою декларацією за відповідний податковий (звітний) рік складену в довільній формі заяву про звільнення таких доходів від оподаткування із зазначенням характеристик отриманого майна та ліквідованої (припиненої) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, а також документи, що містять відомості про вартість отриманого майна, відповідно до фінансової звітності іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, складеної відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, на дату прийняття рішення про розподіл майна у якості виплати доходу у зв'язку з ліквідацією (припиненням) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи;

іноземну юридичну особу або іноземне утворення без статусу юридичної особи було створено на підставі правочину або закону іноземної держави (території) не пізніше 23 травня 2020 року або було зареєстровано не пізніше 23 травня 2020 року відповідно до законодавства іноземної держави (території) у випадку, якщо відповідно до законодавства такої іноземної держави (території), регуляторних вимог та/або документів, що регулюють діяльність (особистого закону) такої іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, така особа (утворення) підлягає реєстрації у відповідній державі (території);

2) кінцевим бенефіціарним власником (контролером) від номінального утримувача (номінального власника) у розумінні пункту 103.3 статті 103 розділу II Кодексу за умови дотримання вимог підпунктів «а» – «в» підпункту 1 пункту 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу. При цьому платник податків додатково до відомостей та документів, передбачених у підпункті «б» підпункту 1 пункту 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу, зобов'язаний надати документи, що підтверджують отримання таких доходів від номінального утримувача (номінального власника) у зв'язку з ліквідацією (припиненням) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи.

Крім того, з 1 січня 2022 року набере чинності пункт 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу, запроваджений Законом № 466 в редакції Закону № 1117, згідно із яким не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку:

1) дивіденди, отримані платником податку в порядку, визначеному підпунктом 170.13.3 пункту 170.13 статті 170 розділу IV Кодексу, раніше оподатковані на рівні української компанії;

2) доходи у грошовій та/або іншій майновій формі, що не є розподілом прибутку відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, отримані платником податків — акціонером (учасником, партнером, пайовиком, засновником, контролюючою особою) від іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, у тому числі при ліквідації

(припиненні) такої іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, у межах вартості грошових коштів та/або майна, раніше внесеного таким платником податку (членами його сім'ї першого та другого ступенів споріднення) та облікованого в якості капіталу іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи відповідно до міжнародних стандартів фінансового обліку;

3) доходи у грошовій та/або іншій майновій формі, отримані при ліквідації (припиненні) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи платником податків — акціонером (учасником, партнером, пайовиком, засновником, контролюючою особою) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, у разі дотримання усіх таких умов:

процедура ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи розпочата не раніше 1 січня 2020 року та завершена не пізніше 31 грудня 2021 року.

У разі якщо рішення акціонерів або інших уповноважених осіб про ліквідацію (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи прийнято після 1 січня 2020 року, але не пізніше 31 грудня 2021 року, однак процедура ліквідації (припинення) не може бути завершена до 31 грудня 2021 року у зв'язку з обмеженнями та/або вимогами, встановленими особистим законом іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, чи у зв'язку з участю іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи в судовому спорі, умова щодо строків завершення процедури ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи вважається виконаною, якщо процедура ліквідації (припинення) завершена протягом 365 послідовних календарних днів після дати завершення дії таких обмежень та/або завершення судового спору.

У разі якщо особистим законом іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи передбачено вимоги щодо мінімального періоду володіння платником податків акціями (частками, паями) цієї іноземної юридичної особи та/або її дочірньої організації, та/або іноземного утворення без статусу юридичної особи, при недотриманні яких у такого платника податків виникає обов'язок сплатити відповідну суму іноземного податку, і при цьому початок такого періоду припадає на період до 1 січня 2021 року, а закінчення такого періоду припадає на дату після 31 грудня 2021 року, умова щодо строків завершення процедури ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи є виконаною, якщо процедура ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи завершена протягом 365

послідовних календарних днів від дати завершення періоду мінімального володіння акціями (частками, паями);

платник податків подав до контролюючого органу одночасно з податковою декларацією складену в довільній формі заяву про звільнення таких доходів від оподаткування із зазначенням характеристик отриманого майна та ліквідованої (припиненої) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, а також документи, що містять відомості про вартість отриманого майна, відповідно до фінансової звітності іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, складеної відповідно до міжнародних стандартів фінансового обліку, на дату прийняття рішення про розподіл майна у якості виплати доходу у зв'язку з ліквідацією (припиненням) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи;

іноземну юридичну особу або іноземне утворення без статусу юридичної особи було створено на підставі правочину або закону іноземної держави (території) не пізніше 23 травня 2020 року, або було зареєстровано не пізніше 23 травня 2020 року відповідно до законодавства іноземної держави (території) у випадку, якщо відповідно до законодавства такої іноземної держави (території), регуляторних вимог та/або документів, що регулюють діяльність (особистого закону) такої іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, така особа (утворення) підлягає реєстрації у відповідній державі (території);

4) доходи, передбачені у пункті 3 пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу, отримані кінцевим бенефіціарним власником (контролером) від номінального утримувача (номінального власника), у розумінні пункту 103.3 статті 103 розділу II Кодексу, у зв'язку з ліквідацією (припиненням) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, за умови дотримання вимог підпунктів «а» – «в» пункту 3 пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу. При цьому платник податків додатково до відомостей та документів, передбачених у підпункті «б» пункту 3 пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу, зобов'язаний надати документи, що підтверджують отримання таких доходів від номінального утримувача (номінального власника), у зв'язку з ліквідацією (припиненням) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи.

Питання 1

Як застосовується звільнення від оподаткування в частині податку на доходи фізичних осіб і військового збору, щодо доходів від ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, отриманих фізичною особою за звітні періоди до

31 грудня 2020 року (включно), до 31 грудня 2021 року (включно) та починаючи з 1 січня 2022 року?

1. Оподаткування доходів, отриманих у періоді з 1 січня до 31 грудня 2020 року (включно)

Доходи у грошовій та/або іншій майновій формі, отримані внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи у періоді з **1 січня до 31 грудня 2020 року (включно)** платником податків – фізичною особою, яка належить до категорій осіб, визначених пунктами 1 та 2 пункту 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу, в порядку (на умовах) визначених цими пунктами, не включаються до складу загального місячного (річного) оподатковуваного доходу такого платника податку на доходи фізичних осіб за 2020 звітний (податковий) рік. Відповідно до вимог статті 179 розділу IV Кодексу, зазначені доходи мають бути відображені у Податковій декларації про майновий стан і доходи за 2020 рік фізичної особи – одержувача доходу, однак **не є об'єктом оподаткування** податком на доходи фізичних осіб.

Разом із тим доходи, отримані внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, є **об'єктом оподаткування** військовим збором, а фізична особа – одержувач таких доходів не звільняється від нарахування на підставі зазначеної Податкової декларації, утримання та сплати (перерахування) збору до бюджету, оскільки:

1) відповідно до пункту 1.7 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу звільняються від оподаткування збором доходи, що згідно з розділом IV цього Кодексу не включаються до загального оподатковуваного доходу фізичних осіб (не підлягають оподаткуванню, оподатковуються за нульовою ставкою);

2) однак звільнення доходів, отриманих внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, надається на підставі норми Кодексу, яка передбачена у розділі XX «Перехідні положення», а не розділу IV «Податок на доходи фізичних осіб».

Положення пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу набирають чинності лише з 1 січня 2022 року, отже, не застосовуються для цілей оподаткування доходів, що підлягають відображенню у Податковій декларації про майновий стан і доходи за 2020 рік.

2. Оподаткування доходів, отриманих у періоді з 1 січня до 31 грудня 2021 року (включно)

Доходи у грошовій та/або іншій майновій формі, отримані внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи у періоді з **1 січня до 31 грудня 2021 року (включно)** платником податків – фізичною особою, яка належить до категорій

осіб, визначених пунктами 1 та 2 пункту 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу, в порядку (на умовах) визначених цими пунктами, не включаються до складу загального місячного (річного) оподаткованого доходу такого платника податку на доходи фізичних осіб за 2021 звітний (податковий) рік. Відповідно до вимог статті 179 Кодексу, зазначені доходи мають бути відображені у Податковій декларації про майновий стан і доходи за 2021 рік фізичної особи – одержувача доходу, однак **не є об'єктом оподаткування** податком на доходи фізичних осіб.

Разом із тим доходи, отримані внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, є **об'єктом оподаткування** військовим збором, а фізичні особи – одержувачі таких доходів не звільняються від нарахування на підставі зазначеної Податкової декларації, утримання та сплати (перерахування) збору до бюджету.

Положення пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу набувають чинності лише з 1 січня 2022 року, отже не застосовуються для цілей оподаткування доходів, що підлягають відображенню у Податковій декларації про майновий стан і доходи за 2021 рік.

3. Оподаткування доходів, отриманих у періоді з 1 січня до 31 грудня 2022 року і у наступних звітних (податкових) роках

До складу загального місячного (річного) оподаткованого доходу таких платників податку на доходи фізичних осіб за 2022 звітний (податковий) рік **не включаються**:

1) дивіденди, отримані у періоді, що розпочинається з 1 січня 2022 року, платниками податків в порядку, визначеному підпунктом 170.13.3 пункту 170.13 статті 170 розділу IV Кодексу, раніше оподатковані на рівні української компанії. Відповідно до зазначеного підпункту, який набере чинності з 1 січня 2022 року, сумою дивідендів, отриманих від українських юридичних осіб безпосередньо контролюючою особою, вважається сума прибутку контрольованої іноземної компанії, отримана у вигляді дивідендів від юридичних осіб України (як безпосередньо, так і опосередковано через ланцюг підконтрольних юридичних осіб) відповідно до підпункту 39².3.2.7 підпункту 39².3.2 пункту 39².3 статті 39² розділу I Кодексу;

2) доходи у грошовій та/або іншій майновій формі, що не є розподілом прибутку відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, отримані у періоді, що розпочинається з 1 січня 2022 року, платником податків — акціонером (учасником, партнером, пайовиком, засновником, контролюючою особою) від іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, у тому числі при ліквідації (припиненні) такої іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, у межах вартості грошових коштів та/або майна, раніше внесеного таким

платником податку (членами його сім'ї першого та другого ступенів споріднення) та облікованого в якості капіталу іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи відповідно до міжнародних стандартів фінансового обліку;

3) доходи у грошовій та/або іншій майновій формі, отримані внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи у періоді, що розпочинається з 1 січня 2022 року, платником податків – фізичною особою, які визначені пунктами 3, 4 пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу, в порядку (на умовах), встановлених цими пунктами.

Законом № 1539 внесено зміни до підпункту 1.7 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України відповідно до яких абзац перший підпункту 1.7 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» доповнено словами та цифрами «крім доходів, зазначених у пунктах 3, 4 пункту 170.13¹ статті 170 цього Кодексу». Зазначені зміни набувають чинності з 1 січня 2022 року.

Ураховуючи вищенаведене, доходи у грошовій та/або іншій майновій формі, отримані внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи у періоді, що розпочинається з 1 січня 2022 року, оподатковуються військовим забором за загальними правилами, встановленими Кодексом.

Питання 2

У якій формі мають бути отримані доходи внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи для цілей застосування положень Кодексу щодо їх звільнення від оподаткування?

Положення пункту 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу та пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу поширюються на доходи у грошовій та/або іншій майновій формі, отримані внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи.

Передбачається, що такі доходи можуть бути одержані у формі будь-якого майна, що може включати гривню, іноземні валюти, банківські метали, нерухоме майно, транспортні засоби, цінні папери, корпоративні права, права вимоги, предмети мистецтва та будь-яке інше рухоме чи нерухоме майно.

Питання 3

Чи потрібно проводити оцінку активів чи аудит звітності іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи, що ліквідується (припиняється), для цілей застосування положень Кодексу щодо звільнення від оподаткування доходів, які підлягають отриманню внаслідок такої ліквідації (припинення)?

Проведення оцінки активів чи аудиту звітності компанії іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи, що ліквідується (припиняється), для цілей застосування вимог пункту 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу та пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу не передбачено.

Відповідно до підпункту «а» пункту 1 пункту 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу та підпункту «б» пункту 3 пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу платник податків має подати до контролюючого органу одночасно з податковою декларацією за відповідний податковий (звітний) рік складену в довільній формі заяву про звільнення відповідних доходів від оподаткування із зазначенням характеристик отриманого майна та ліквідованої (припиненої) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, а також документи, що містять відомості про вартість отриманого майна, відповідно до фінансової звітності іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, складеної відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, на дату прийняття рішення про розподіл майна у якості виплати доходу у зв'язку з ліквідацією (припиненням) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи. Прикладом такого документа із зазначеною інформацією про вартість отриманого майна може бути передавальний акт (*див.* відповідь на питання 9).

Керуючись положеннями підпункту 20.1.43 пункту 20.1 статті 20 розділу I Кодексу, контролюючий орган має право проводити у визначеному законодавством порядку перевірку показників, пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування та із своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплатою усіх передбачених цим Кодексом податків та зборів, виконанням законодавства з інших питань, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи. Виходячи із цього, податкові органи мають право перевіряти інформацію щодо вартості майна, отриманого платником податку при ліквідації (припиненні) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, яку такий платник зазначить у Податковій декларації про майновий стан і доходи.

В свою чергу, відповідно до положень підпункту 16.1.5 пункту 16.1 статті 16 розділу I Кодексу платник податку зобов'язаний подавати на належним чином оформлену письмову вимогу контролюючих органів (у випадках, визначених законодавством) документи з обліку доходів, витрат та інших показників,

пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування (податкових зобов'язань), первинні документи, реєстри бухгалтерського обліку, фінансову звітність, інші документи, пов'язані з обчисленням та сплатою податків та зборів. Тобто, платник податків зобов'язаний на письмову вимогу контролюючого органу подати документи, що містять відомості про вартість отриманого майна відповідно до вимог пункту 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу та пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу. У письмовій вимозі обов'язково зазначаються конкретний перелік документів, які повинен надати платник податків, та підстави для їх надання.

Питання 4

Чи допускається застосування положень Кодексу щодо звільнення від оподаткування доходів, які підлягають отриманню внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи, у таких випадках:

при ліквідації (припиненні) більше ніж однієї іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи, або

коли фізична особа отримує зазначені доходи внаслідок більш ніж однієї події з ліквідації (припинення)?

Пункт 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу та пункт 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу не передбачають обмежень у їх застосуванні у перелічених випадках за умови дотримання всіх інших вимог та умов, визначених зазначеними нормами Кодексу (зокрема, але не виключно, щодо дати початку процесу ліквідації (припинення), дати завершення процесу ліквідації (припинення) тощо).

Питання 5

Чи вимагається від платника податку для цілей застосування положень Кодексу щодо звільнення від оподаткування доходів, які підлягають отриманню внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи, переміщення коштів (майна), отриманого у результаті такої ліквідації (припинення), на територію України, або розкриття інформації щодо джерела отримання таких коштів (майна) фізичною особою при складанні податкової декларації?

Пункт 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу та пункт 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу не містять вимог щодо такого переміщення коштів (майна) для цілей застосування звільнення зазначених доходів від оподаткування податком на доходи фізичних осіб (невключення таких доходів до загального

оподатковуваного доходу платника податків). Також таких вимог не містять норми Кодексу, які визначають особливості оподаткування військовим збором.

Разом із тим, при прийнятті та перевірці Податкової декларації про майновий стан і доходи та/або на підставі письмової вимоги контролюючі органи можуть вимагати від платника податків – фізичної особи розкриття інформації що доходи у грошовій та/або іншій майновій формі, отримані ним саме внаслідок ліквідації (припинення) відповідної іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи.

Також на фізичну особу – одержувача доходу можуть поширюватися інші вимоги законодавства України, зокрема законодавства щодо протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Питання 6

Чи допускаються для цілей застосування положень Кодексу щодо звільнення від оподаткування доходів, які підлягають отриманню внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи, ситуації, коли виплата (нарахування) доходу внаслідок ліквідації (припинення) та завершення ліквідації (припинення) відбуваються в різних податкових (звітних) періодах?

Пункт 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу та пункт 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу не передбачають обмежень у їх застосуванні у наведеній ситуації за умови, що початок і завершення ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи відбулося в межах податкових (звітних) періодів, передбачених зазначеними нормами Кодексу.

При цьому можливі різні варіанти визначення повноти дотримання умов пункту 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу та пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу залежно від часу та черговості настання таких подій:

- 1) моменту отримання доходів внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи;
- 2) моменту завершення процедури ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи, а також
- 3) моменту подачі платником податків до контролюючого органу Податкової декларації про майновий стан і доходи та заяви про звільнення відповідних доходів від оподаткування.

За загальним правилом, доходи внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної

особи включаються до доходу того податкового (звітного) періоду (року), у якому він був фактично отриманий платником податку від джерела виплати.

Приклад 1. Початок процедури ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи, а також отримання доходів внаслідок їх ліквідації (припинення) відбулись у 2020 році. Завершення процедури ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи відбулось у 2021 році, але до моменту подачі платником податків до контролюючого органу Податкової декларації про майновий стан і доходи.

За вказаних умов відповідні доходи 2020 року не включаються до загального річного оподатковуваного доходу на підставі пункту 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу, при дотриманні інших умов, визначених цим пунктом.

Приклад 2. Початок та завершення процедури ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи відбулись у 2020 році. Доходи внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи отримані у 2021 році, і на момент їх надання (виплати) виконані всі вимоги пункту 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу щодо застосування звільнення від оподаткування податком на доходи фізичних осіб.

За та таких умов у 2022 році платник податків має подати до контролюючого органу Податкову декларацію про майновий стан і доходи за 2021 рік із зазначенням цих доходів у складі таких, що не включаються до складу загального річного оподатковуваного доходу за цей період на підставі пункту 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу.

Приклад 3. Початок процедури ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи, а також отримання доходів внаслідок їх ліквідації (припинення) відбулись у 2020 році. На момент подачі платником податків до контролюючого органу Податкової декларації про майновий стан і доходи Податкової декларації процедура ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи не була завершена.

За таких умов платник податків має зазначити відповідні доходи у складі свого загального річного оподатковуваного доходу у поданій у 2021 році Податковій декларації про майновий стан і доходи за 2020 рік. Тобто, такі доходи оподатковуються податком на доходи фізичних осіб та військовим збором за загальними правилами.

При цьому, якщо процедура ліквідації (припинення) буде завершена у граничний строк, визначений пунктом 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу (тобто, не пізніше 31 грудня 2021 року), і будуть дотримані всі інші умови цього пункту, платник податків вправі подати до контролюючих органів уточнену

Податкову декларацію про майновий стан і доходи за 2020 рік і подати заяву про повернення надмірно сплачених грошових зобов'язань у порядку, визначеному статтею 43 Кодексу.

Якщо ж ліквідація (припинення) не завершена станом на 1 січня 2022 року, слід визначити, чи пов'язане це із наявністю обставин (обмежень та/або вимог), визначених підпунктом «а» пункту 3 пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу. За наявності таких обставин у наведеному прикладі платник податків зможе подати уточнену Податкову декларацію про майновий стан і доходи за 2020 рік із документальним підтвердженням таких обставин та відповідними поясненнями та заявити про повернення надмірно сплачених податків, як зазначено вище, у періодах після 31 грудня 2021 року. Це можна буде зробити одразу після завершення ліквідації (припинення), але лише в разі, якщо не перевищені граничні терміни такої ліквідації (припинення), визначені підпунктом «а» пункту 3 пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу (*див. відповідь на питання 9*).

Питання 7

Як застосовуються положення Кодексу щодо звільнення від оподаткування доходів, які підлягають отриманню внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи, у випадках ліквідації (припинення) таких осіб (утворень), які знаходяться у власності нерезидентів – номінального утримувача, включаючи трастових керуючих?

Відповідно до підпункту 39².1.1 пункту 39².1 статті 39² розділу I Кодексу, яка набере чинності з 1 січня 2022 року, контрольованою іноземною компанією визнається будь-яка юридична особа, зареєстрована в іноземній державі або території, яка визнається такою, що знаходиться під контролем фізичної особи – резидента України або юридичної особи – резидента України відповідно до правил, визначених цим Кодексом.

Юридичною особою може визнаватися корпоративне утворення (об'єднання) або організація, наділена правом володіти активами, мати права та обов'язки та здійснювати діяльність від власного імені та незалежно від засновників, учасників або форми власності. Наявність у контрольованої іноземної компанії статусу юридичної особи визнається відповідно до законодавства її реєстрації.

У випадках, передбачених цією статтею, до контрольованої іноземної компанії може прирівнюватися іноземне утворення без статусу юридичної особи.

Утворенням без статусу юридичної особи визнається утворення, створене на підставі правочину або зареєстроване відповідно до законодавства іноземної держави (території) без створення юридичної особи, яке відповідно до

законодавства та/або документів, що регулюють її діяльність (особистого закону), має право здійснювати діяльність, спрямовану на отримання доходу (прибутку) в інтересах своїх учасників, партнерів, засновників, довірительів або інших вигодоотримувачів.

Утворення без статусу юридичної особи можуть включати, зокрема, але не виключно, партнерства, трасти, фонди, інші установи та організації, створені на підставі правочину або закону іноземної держави (території). До утворень без статусу юридичної особи прирівнюються особи – нерезиденти, організаційно-правова форма яких включена до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до підпункту «г» підпункту 39.2.1.1 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 розділу I Кодексу, які відповідно до особистого закону не є юридичними особами.

Відповідно до підпункту 39².1.2 пункту 39².1 статті 39² розділу I Кодексу, з урахуванням положень статті 39² розділу I Кодексу контролюючою особою є фізична особа або юридична особа – резиденти України, що є прямими або опосередкованими власниками (контролерами) контрольованої іноземної компанії.

Зокрема, іноземна компанія визнається контрольованою іноземною компанією, якщо фізична особа – резидент України або юридична особа – резидент України:

володіє часткою в іноземній юридичній особі у розмірі більше ніж 50 відсотків, або

володіє часткою в іноземній юридичній особі у розмірі більше ніж 10 відсотків, за умови що декілька фізичних осіб – резидентів України та/або юридичних осіб – резидентів України володіють частками в іноземній юридичній особі, розмір яких у сукупності становить 50 і більше відсотків, або

окремо або разом з іншими резидентами України – пов'язаними особами здійснює фактичний контроль над іноземною юридичною особою.

Фізична особа – резидент України або юридична особа – резидент України не визнаються контролюючими особами, якщо їх володіння часткою у контрольованій іноземній компанії реалізовано через пряме або опосередковане володіння в іншій юридичній особі – резидента України, за умови, якщо остання визнається контролюючою особою згідно з цим пунктом та на неї покладається зобов'язання щодо оподаткування скоригованого прибутку контрольованої іноземної компанії.

Таким чином, термін «контролююча особа» слід застосовувати у широкому розумінні терміну «контролер» («кінцевий бенефіціарний власник»). Зокрема, цей термін охоплює, серед іншого, статус засновника чи бенефіціара трасту, засновника чи бенефіціара приватного фонду, бенефіціарного власника

при наявності в іноземній юридичній особі чи іноземного утворення без статусу юридичної особи номінального зареєстрованого власника тощо.

Відповідно, номінальним утримувачем (номінальним власником) може бути зареєстрований акціонер чи учасник іноземної юридичної особи (за наявності у такого акціонера чи учасника договору номінального володіння, номінальної декларації чи аналогічного юридичного інструменту стосовно платника податку), трастовий керуючий трасту, рада директорів чи інші органи управління приватного фонду. Номінальним утримувачем (номінальним власником) може бути інша особа, яка відповідає таким критеріям:

1) така особа є юридичним (формальним) власником іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, або належного їм майна, та

2) таке право власності обмежене зобов'язаннями перед платником податку як бенефіціарним власником (зокрема, але не обмежуючись цим, відсутність права, без згоди бенефіціарного власника, голосувати на загальних зборах, відчужувати майно, отримати дивіденди чи ліквідаційний дохід тощо).

Слід зазначити, що пункт 2 пункту 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу та пункт 4 пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу містять посилання на визначення номінального утримувача (номінального власника), у розумінні пункту 103.3 статті 103 Кодексу.

Відповідно до абзацу другого пункту 103.3 статті 103 розділу I Кодексу бенефіціарним (фактичним) отримувачем (власником) доходу не є юридична або фізична особа, навіть якщо така особа має право на отримання доходу, але є агентом, номінальним утримувачем (номінальним власником) або виконує лише посередницькі функції щодо такого доходу, про що, зокрема, можуть свідчити такі ознаки:

зазначена особа не має достатньо повноважень або у випадку, підтвердженому фактами та обставинами, не має права користуватися та розпоряджатися таким доходом, та/або

зазначена особа передає отриманий дохід або переважну його частину на користь іншої особи незалежно від способу оформлення такої передачі та зазначена особа не виконує суттєвих функцій, не використовує значні активи та не несе суттєвих ризиків в операції з такої передачі, та/або зазначена особа не має відповідних ресурсів (кваліфікованого персоналу, основних засобів у володінні або користуванні, достатнього власного капіталу тощо), необхідних для фактичного виконання функцій, використання активів та управління ризиками, пов'язаних з отриманням відповідного виду доходу, які лише формально покладаються (використовуються, приймаються) на зазначену особу у зв'язку із здійсненням операції з такої передачі.

Отже, за наявності у іноземної юридичної особи або у іноземного утворення без статусу юридичної особи номінального утримувача (номінального власника) мають застосовуватись такі вимоги положень Кодексу щодо звільнення від оподаткування доходів, які підлягають отриманню внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи:

1) у разі отримання майна платником податку безпосередньо від іноземної юридичної особи або у іноземного утворення без статусу юридичної особи – загальні правила, визначені пунктом 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу та пунктом 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу (у цьому випадку платник податку виступає у якості «контролюючої особи»), або

2) у разі отримання майна платником податку від номінального утримувача (номінального власника) – додаткові спеціальні правила, в частині визначення категорій фізичних осіб, на яких поширюється таке звільнення та умов такого поширення, передбачені пунктом 2 пункту 14 підрозділу 1 розділу XX Кодексу та пунктом 4 пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу.

Питання 8

Які документи необхідно подавати до контролюючого органу для цілей застосування положень Кодексу щодо звільнення від оподаткування доходів, які підлягають отриманню внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи?

Фізична особа, яка у звітному (податковому) році отримала доходи внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи, має подати у терміни, визначені Кодексом:

1) Податкову декларацію про майновий стан і доходи;

2) заяву у довільній формі, із зазначенням характеристик отриманого майна та ліквідованої (припиненої) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи;

3) документи, що містять відомості про вартість отриманого майна, відповідно до фінансової звітності іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, складеної відповідно до міжнародних стандартів фінансового обліку, на дату прийняття рішення про розподіл майна у якості виплати доходу у зв'язку з ліквідацією (припиненням) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи.

У разі отримання доходу внаслідок ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи через номінального утримувача (номінального власника) такої особи або утворення,

платник податку в обов'язковому порядку додатково подає документи, що підтверджують його права на отримання відповідного майна. Такими документами можуть бути, зокрема, договір номінального утримання та (або) додаток до нього, трастовий договір чи аналогічний документ та (або) додаток до нього, договір, що регулює права бенефіціарів у приватному фонді (наприклад, статут приватного фонду тощо).

У разі отримання ліквідаційного доходу безпосередньо від іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, яка (яке) знаходилось у власності номінального утримувача (номінального власника), подача таких додаткових документів не вимагається, оскільки фізична особа виступає у якості «контролюючої особи» у визначенні статті 39² розділу I Кодексу.

Для доведення фактів, що є умовами застосування податкового звільнення – за власною ініціативою платника податку або на вимогу контролюючого органу – можуть подаватись також такі документи щодо відповідних фактів/подій:

Реєстрація (створення) іноземної юридичної особи: свідоцтво про реєстрацію юридичної особи, витяг з реєстру компаній (судового реєстру), статут юридичної особи тощо;

Реєстрація (створення) іноземного утворення без статусу юридичної особи: договір партнерства, договір трастового управління, трастовий договір, трастова декларація, договір про створення фонду тощо;

Початок процедури ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи: рішення (протокол) загальних зборів учасників, загальних зборів акціонерів, директора, ради директорів, інших уповноважених органів;

Початок процедури ліквідації (припинення) іноземного утворення без статусу юридичної особи: рішення (протокол) трастового керуючого, бенефіціарів трасту, протектора трасту, енфорсера трасту, партнерів партнерства, директорів фонду тощо;

Прийняття рішення про розподіл майна у якості виплати доходу у зв'язку з ліквідацією (припиненням) іноземної юридичної особи: рішення або ліквідаційний баланс ліквідаційного керуючого (ліквідаційних керуючих), директора (директорів), суду тощо;

Прийняття рішення про розподіл майна у якості виплати доходу у зв'язку з ліквідацією (припиненням) іноземного утворення без статусу юридичної особи: рішення або ліквідаційний баланс ліквідаційного керуючого (ліквідаційних керуючих), директора (директорів), партнера (партнерів), суду тощо;

Документи, що містять відомості про вартість отриманого майна, відповідно до фінансової звітності іноземної юридичної особи або іноземного

утворення без статусу юридичної особи, складеної відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності: ліквідаційний баланс, рішення ліквідаційного керуючого (ліквідаційних керуючих) або директора (директорів) тощо;

Отримання доходу у грошовій формі: податкова декларація, заява платника податку у довільній формі, виписка з банківського рахунку тощо;

Отримання доходу в іншій майновій формі: податкова декларація, заява платника податку у довільній формі, виписка з банківського рахунку у цінних паперах, акт прийому-передачі, документи, що підтверджують державну реєстрацію права власності, тощо;

Статус акціонера: свідоцтво про володіння акціями, реєстр акціонерів, витяг з реєстру компаній (судового реєстру), статут тощо;

Статус учасника: свідоцтво про володіння долями участі, реєстр учасників, витяг з реєстру компаній (судового реєстру), статут тощо;

Статус партнера: партнерський договір, свідоцтво партнера, витяг з реєстру компаній (судового реєстру) тощо;

Статус пайовика: свідоцтво про пайову участь, реєстр пайовиків тощо;

Статус засновника: договір трастового управління, трастовий договір, статут, засновницький договір, партнерський договір;

Статус контролюючої особи: заява платника податку у довільній формі, статус платника податку як бенефіціара у банківських формах тощо;

Завершення процедури ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи: свідоцтво про ліквідацію, витяг з реєстру компаній (судового реєстру), набір документів, що сукупно означають факт ліквідації за відповідним законом (наприклад, рішення (протокол) загальних зборів учасників та документ про повідомлення державного органу про прийняття такого рішення) тощо;

Завершення процедури ліквідації (припинення) іноземного утворення без статусу юридичної особи: рішення (протокол) трастового керуючого, бенефіціарів трасту, протектора трасту, енфорсера трасту, партнерів партнерства, директорів фонду тощо.

Питання 9

Як застосовуються норми, що визначають підстави продовження строків завершення ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи після 31 грудня 2021 року для цілей надання звільнення від оподаткування доходів, які підлягають отриманню внаслідок такої ліквідації (припинення)?

Однією із умов, при дотриманні якої не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку доходи у грошовій та/або іншій майновій формі, отримані при ліквідації (припиненні) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи платником податків – акціонером (учасником, партнером, пайовиком, засновником, контролюючою особою) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, є умова щодо періоду, протягом якого має відбутися така процедура ліквідації (припинення).

Відповідно до підпункту «а» підпункту 3 пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу процедура ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи розпочато 1 січня 2020 року та буде завершено не пізніше 31 грудня 2021 року.

Разом із тим, абзаци другий та третій підпункту «а» підпункту 3 пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу визначають підстави для продовження строків завершення ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи для цілей застосування звільнення від оподаткування до доходів, отриманих від ліквідації (припинення).

1. Обмеження та/або вимоги, встановлені особистим законом іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи (інші, ніж вимоги щодо мінімального періоду володіння платником податків акціями (частками, паями) цієї іноземної юридичної особи та/або її дочірньої організації, та/або іноземного утворення без статусу юридичної особи) – абзац другий підпункту «а» підпункту 3 пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу.

Ці обмеження та вимоги можуть включати, зокрема, строки проходження процедур, обов'язкових для добровільної ліквідації чи припинення іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи (розгляд уповноваженими органами рішення акціонерів або інших уповноважених осіб про ліквідацію (припинення), розміщення публікацій щодо ліквідації (припинення) в офіційних місцевих виданнях (якщо таке розміщення є необхідною умовою ліквідації (припинення), проведення податкової перевірки контролюючими органами), запроваджені місцевим законом або іншим нормативним актом на території країни реєстрації іноземної контрольованої компанії карантинні обмеження, якщо такі обмеження не дозволяють завершити юридичні процедури вчасно).

Умова щодо строків завершення процедури ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи вважається виконаною, якщо процедура ліквідації (припинення) завершена протягом 365 послідовних календарних днів після дати завершення дії таких обмежень.

2. Участь іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи в судовому спорі – абзац другий підпункту «а» підпункту 3 пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу.

Під вказаним спором мається на увазі судовий спір у будь-якій юрисдикції, у будь-якому компетентному суді (суди загальної юрисдикції, арбітражні та третейські суди тощо), на будь-якому етапі судового провадження (розгляд по суті, апеляція, касація тощо), щодо будь-якого предмету спору (цивільні, господарські, адміністративні, кримінальні справи), та із будь-яким опонентом або без такого.

Разом із тим, існування зазначеного спору має створювати об'єктивну перешкоду для ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи.

Умова щодо строків завершення процедури ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи вважається виконаною, якщо процедура ліквідації (припинення) завершена протягом 365 послідовних календарних днів після дати завершення судового спору.

Для цілей застосування положень підпункту «а» підпункту 3 пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу не встановлені вимоги щодо конкретної дати початку процедур добровільної ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи у періоді з 1 січня 2020 року до 31 грудня 2021 року включно. Тому застосування обставин продовження строків завершення ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи, які викладені у абзаці другому підпункту «а» підпункту 3 пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу, не залежить від дати початку процедур добровільної ліквідації (припинення), якщо:

ця дата перебуває у зазначеному періоді (після 1 січня 2020 року, але не пізніше 31 грудня 2021 року), та

у цьому періоді прийнято рішення акціонерів або інших уповноважених осіб про ліквідацію (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи, яке оформлене належним чином і є підставою для початку процедур ліквідації (припинення).

3. Вимоги щодо мінімального періоду володіння платником податків акціями (частками, паями) іноземної юридичної особи та/або її дочірньої організації та/або іноземного утворення без статусу юридичної особи, при недотриманні яких у такого платника податків виникає обов'язок сплатити відповідну суму іноземного податку, і при цьому початок такого періоду припадає на період до 1 січня 2021 року, а закінчення такого періоду припадає на дату після 31 грудня 2021 року (відповідно до особистого закону іноземної

юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи) – абзац третій підпункту «а» підпункту 3 пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу.

Прикладом вказаної ситуації може бути норма іноземного закону, яка надає податкове звільнення чи знижує ставку податку у джерела (щодо доходу у вигляді дивідендів та/або інвестиційного доходу від продажу корпоративних прав) за умови володіння корпоративними правами понад 12 місяців підряд.

Застосування цієї підстави щодо продовження строків ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи не залежить від одночасного застосування додаткових умов для звільнення від оподаткування чи зниження ставки податку у джерела (наприклад, володіння певним мінімальним відсотком корпоративних прав) або фактичного використання такого звільнення від оподаткування чи зниження ставки податку у джерела виплати в результаті отримання доходу платником податку.

Умова щодо строків завершення процедури ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи є виконаною, якщо процедура ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи завершена протягом 365 послідовних календарних днів від дати завершення періоду мінімального володіння акціями (частками, паями).

Фізична особа – одержувач доходу має подати пояснення у довільній формі щодо існування обставин, перелічених у абзацах другому та третьому підпункту «а» підпункту 3 пункту 170.13¹ статті 170 розділу IV Кодексу, при складанні Податкової декларації про майновий стан і доходи за відповідний звітний (податковий) рік, в якому отримані доходи при ліквідації (припиненні) іноземної юридичної особи або іноземного утворення без статусу юридичної особи від ліквідації (припинення).

Питання 10

Який порядок оподаткування доходу від відчуження рухомого майна, отриманого фізичною особою в результаті ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи?

Оподаткування доходу від подальшого продажу (відчуження) майна, отриманого фізичною особою в результаті ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи, здійснюється за загальними правилами Кодексу для відповідного типу доходу та джерела виплати.

Зокрема, факт отримання такого майна в результаті ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи не створює для платника податку витрат на придбання

інвестиційного активу для цілей пункту 170.2 статті 170 розділу IV Кодексу, яка визначає особливості оподаткування інвестиційного прибутку.

Питання 11

Який порядок оподаткування доходів від відчуження нерухомого майна, отриманого фізичною особою в результаті ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи?

Оподаткування доходу від подальшого продажу (відчуження) майна, отриманого фізичною особою в результаті ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи, здійснюється за загальними правилами Кодексу для доходів від нерухомого майна, з урахуванням особливостей джерела виплати доходу.

Питання 12

Який порядок оподаткування у випадку співпадіння в одній особі платника податку кредитора та боржника за майновими правами вимоги (грошей, інвестиційних активів чи іншого майна), отриманими платником податку в результаті ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи?

Після отримання майнових прав вимоги відбувається поєднання кредитора та боржника в одній особі, що за вимогами статті 606 Цивільного кодексу України є підставою для припинення зобов'язання. При цьому вказане припинення зобов'язання у викладеній ситуації не призводить до виникнення у платника податку податкових наслідків з податку на доходи фізичних осіб та/або з військового збору.

В свою чергу, оподаткування податком на доходи фізичних осіб та військовим збором доходів у вигляді майнових прав вимоги до фізичної особи – платника податку, отриманих таким платником податків в результаті ліквідації (припинення) іноземної юридичної особи чи іноземного утворення без статусу юридичної особи, відбувається за правилами, викладеними у відповіді на питання 1.

**Директор Департаменту
податкової політики**

Лариса МАКСИМЕНКО